

Srednja šola Izola

KJER SE TRADICIJA, KULTURA IN KULINARIKA
SREČAJO S TURIZMOM NA OBALI

Avtorica:
Mia Isabel Froggatt

Mentorica:
Prof. Sanela Kadić

Izola, 11. 5. 2025

KAZALO VSEBINE

1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVITEV PIRANSKEGA DELA SLOVENSKE ISTRE	5
3. TEHNIČNI NAČRT VODENJA.....	5
4. VODENJE PO ODSEKIH	6
4.1. Sečoveljske soline (1. odsek)	6
4.2. Kmetija Gramona (2. odsek)	7
4.3. Ribogojnica Fonda (3. odsek)	8
4.4. Vožnja z Solinarko (4.odsek)	9
4.5. Piran (5. odsek).....	9
4.5.1. Tartinijev trg	11
4.5.2. Tartinijeva hiša	12
4.5.3. Mestna hiša.....	13
4.5.4. Sodna palača	13
4.5.5. Benečanka.....	14
4.5.6. Cerkev Sv. Jurija.....	15
4.5.7. Zvonik.....	16
4.5.8. Prvomajski trg	17
4.5.9. Svetilnik.....	17
5. IZRAČUN CENE	18
5.1. STALNI STROŠKI.....	18
5.2. SPREMENLJIVI STROŠKI	18
5.3. IZRAČUN PRODAJNE CENE.....	18
6. ZAKLJUČEK.....	19
7. VIRI IN LETERATURA.....	20

KAZALO SLIK

Slika 1 Sečoveljske soline Fontanigge.....	6
Slika 2 Sečoveljske soline Lera.....	6
slika 3 Degustacija na kmetiji Gramona	7
Slika 4 Oljčniki	7
Slika 5 Bazeni za gojenje rib	8
Slika 6 Brancin	8
Slika 7 Solinarka.....	9
Slika 8 Mesto Piran iz ptičje perspektive.....	10
Slika 9 Mesto Piran iz obzidja	10
Slika 10 Pogled na Piran iz morja	10
Slika 11 Tartinijev trg zvečer.....	11
Slika 12 Tartinijev trg iz cerkve	11
Slika 13 Tartinijeva hiša	12
Slika 14 Violina skladatelja Tartinija	12
Slika 15 Mestna hiša.....	13
Slika 16 Sodna palača	13
Slika 17 Pregovor "lasa pur dir"	14
Slika 18 Benečanka.....	14
Slika 19 Cerkev sv. Jurija	15
Slika 20 Cerkev sv. Jurija – notranjost	15
Slika 21 Zvonik.....	16
Slika 22 Nadangel Mihael.....	16
Slika 23 Prvomajski trg	17
Slika 24 Svetilnik.....	17

1. UVOD

V sklopu projektne naloge sem sestavila enodnevni izlet, ki bi ga ponudila gostom. Zamislila sem si izlet, kot doživetje ob kratki slovenski obali, ki ponuja raznoliko kulinariko, naravno in kulturno dediščino ter tradicije, ki so se prenašale iz roda v rod. Za moj izlet sem si izbrala nekaj destinacij, kjer lahko izkusimo enkratno doživetje, ki ga ne moremo doživeti drugje v Sloveniji. Destinacije predstavljajo del tradicije, ki se ohranja v tem območju. Izlet je namenjen vsem starostim skupinam, saj hoja med destinacijami ni naporna, primerna je za mlade ali starejše osebe in je popolna destinacija za družine z otroki.

V projektni nalogi vam bom predstavila destinacije in posamične odseke, načrt vodenja in ceno ponudbe.

2. PREDSTAVITEV PIRANSKEGA DELA SLOVENSKE ISTRE

Občina Piran leži na najbolj jugozahodnem delu Slovenije tik ob meji z Hrvaško. Občina se razteza ob obali in v zaledje. Je zelo obiskovana destinacija za turiste, saj ima čudovito pokrajino, hotelsko središče Portorož in staro mestece Piran.

Piran ima veliko zanimivih palač iz časa Beneške republike, trge in obzidja, ki so se spreminjala skozi čas, tlakovane ulice z lokalnim kamnom po katerih nas pelje pot v zgodovino samega mesta. V zaledju in okolici Občine Piran najdemo veliko narave in kulturne krajine ter rastline, ki rastejo samo v teh krajih Slovenije zaradi submediteranske klime in obmorske lege; na primer oljke, sivko, rožmarin, lovor...

3. TEHNIČNI NAČRT VODENJA

SKUPINA: po naročilu

DATUM: po dogovoru

ZBIRNO MESTO: hotel Adria Ankaran

URA: 9:00

Zaporedna številka	vsebina	Časovni okvir	opombe
1	Soline	09:30 – 11:00	7 eur na osebo + 100 eur vodenje
2	Prosti čas	11:00 – 11:20	/
3	Kmetija Gramona	11:30 – 13:00	30 eur na osebo
4	Ribogojnica Fonda	13:30 – 15:00	66 eur na osebo
5	Ladja Solinarka	15:00 – 15:45	25 eur na osebo
6	Piran	15:45 – 17:30	/
7	Prosti čas	17:30 – 18:30	/

4. VODENJE PO ODSEKIH

4.1. Sečoveljske soline (1. odsek)

Enodnevni izlet se prične ob 09:30, ko nas organiziran avtobus pripelje na vhod v Sečoveljske soline na našo prvo destinacijo dneva. Sečoveljske soline se delijo na dva dela in sicer Lera in Fontanigge. Predel Lera je še danes v uporabi, tu vsako leto poleti pridelajo več ton morske soli. Drugi del solin Fontanigge, ki leži bližje Hrvaški, pa ni več v uporabi za pridelavo soli. Danes je naravni rezervat, katerega si ogledamo peš. V njem lahko najdemo raznoliko število ptic, tako stalne kot mnoge ptice selivke.

Mi si bomo ogledali Lero in pridelavo soli. Ob prihodu v soline nas bodo sprejeli njihovi lokalni vodniki. Med sprehodom nam bodo pokazali solne bazene ter pojasnili vse od postopka priprave bazenov, do pridelave in pobiranja soli, kako se danes in kako se je nekoč pridelalo in pobiralo sol. Izvedeli bomo, kako so se soline spreminjale skozi čas. Med ogledom lahko opazimo različne vrste rastlin, ki so prilagojene slanim okoliščinam in raznoliko število ptic.

Po končanem vodenju po solinah ob 11:00, si bomo vzeli krajši postanek za 20 min, saj je pri muzeju solinarstva tudi manjša kavarna, kjer se gostje lahko okrepčajo. Ob 11:20 se bomo sprehodili do Kmetije Gramona.

Slika 1 Sečoveljske soline Fontanigge

Slika 2 Sečoveljske soline Lera

4.2. Kmetija Gramona (2. odsek)

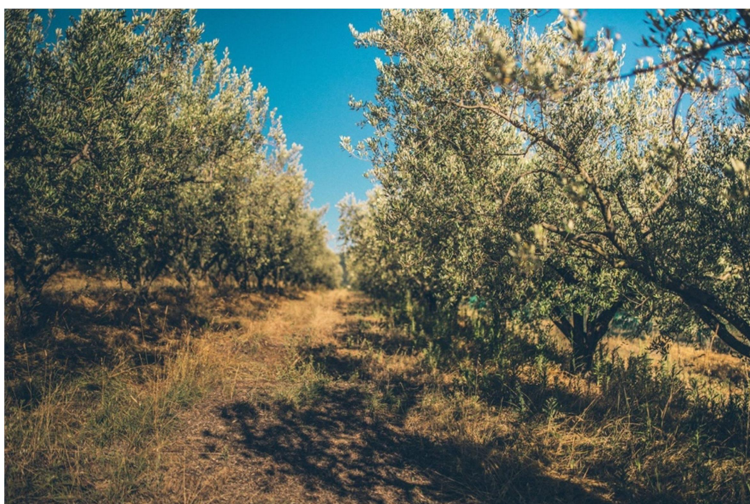
Sprehod ni daleč in ni naporen, saj kmetija leži na polotoku Seča s pogledom na soline in morje. Tja bomo prispeli ob 11:30.

Kmetija se ukvarja s pridelavo oljčnega olja na ekološki način. Ogledali si bomo oljčni nasad on izvedeli vse o pridelavi in obiranju oljk, ter kako iz oljk pridobivamo oljčno olje. Nato se bomo sprehodili do pergole s čudovitim pogledom na morje. Tam bomo imeli vodeno degustacijo oljčnega olja iz kozarčka in se naučili nekaj novega o kvaliteti oljčnega olja in tipičnih značilnostih olja Slovenske Istre. Po degustaciji oljčnega olja nam bodo postregli tudi manjši hladni obrok oziroma prigrizek: 3 vrste olja za pokušino, kruh, caprese mocarela/paradižnik, vložene oljke, kanapeje z namazi iz oljk, domač bezgov sok, vodo in lokalno vino Malvazija ter narezek.

Po končani degustaciji ob 13:00 se bomo sprehodili ob Jernejevem kanalu do ribogojnice Fonda.

Slika 3 Degustacija na kmetiji Gramona

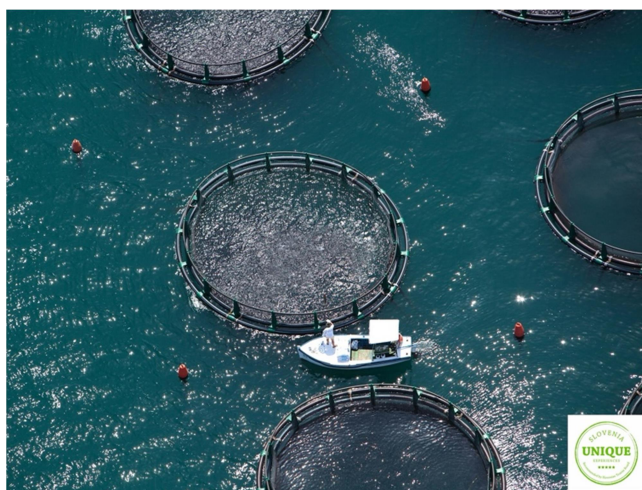
Slika 4 Oljčniki

4.3. Ribogojnica Fonda (3. odsek)

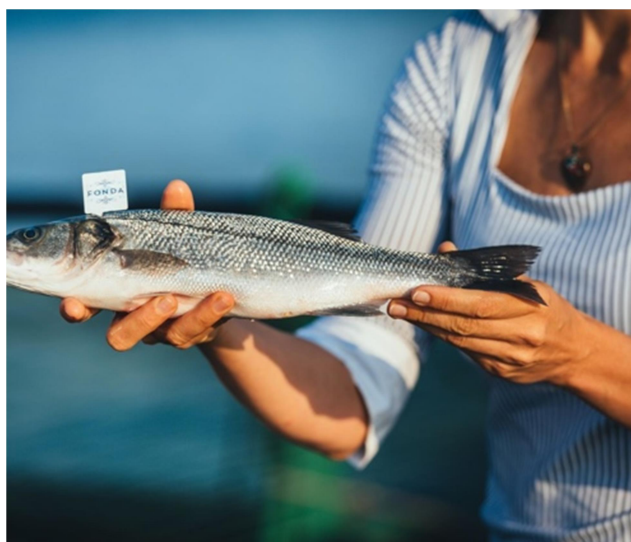
Stavba ribogojnice Fonda se nahaja na koncu polotoka Seče, kjer se Jernejev kanal izliva v morje. Lokacija, kjer gojijo ribe in školjke se nahaja v zalivu med hrvaško in slovensko obalo pred solinami. Ob 13:30 bomo pričeli z vodenim ogledom ribogojnice na morju s čolnom. Peljali nas bodo na ogled bazenov v katerih gojijo ribe. Nato bomo poskusili nekaj načinov priprave prigrizkov z ribami. Ribogojnica se ukvarja z gojenjem rib in školjk.

Postopek gojenja rib je zelo zanimiv. V ribogojnici Fonda skrbijo, da skrbno izberejo vrhunske ribje mladice. Vzgajajo jih v prosto lebdečih mrežastih kletkah, sredi ribolovnega rezervata. Najbolj številčna gojena vrsta ribe je brancin. Spoznali bomo, zakaj je Piranski brancin Fonda tako poseben in izjemnega okusa. Odpluli bomo po morju, do njihovega zanimivega domovanja, spoznali bomo, kako poteka izbor ribjih mladric, kakšno ribjo krmo uporabljajo in kako krmijo ribe, koliko časa raste brancin, kako živijo klapavice in kako prepoznati res svežo ribo.

Ribogojnica pridelava tudi školjke saj so odlične naravne razmere tudi za gojenje školjk, ki jih v tem delu Piranskega zaliva gojijo že 30 let. Školjke klapavice gojijo na vrveh, ki z nosilnih boj prosto lebdi v morju.

Slika 5 Bazeni za gojenje rib

Slika 6 Brancin

4.4. Vožnja z Solinarko (4.odsek)

Od tam se bomo vkrcali na ladjo Solinarka ob 15:00 in odpluli po morju do Pirana. Najlepše si je ogledati slovensko obalo iz druge perspektive med panoramsko vožnjo z ladjo. Z nekaj sreče se pogosto med vožnjo v piranskem zalivu opazi tudi delfine. V Piran bomo prispeli ob 15:45

Slika 7 Solinarka

4.5. Piran (5. odsek)

Ko se bomo izkrcali iz ladje, se bo začel nas sprehod skozi slikovito mesto, polno zgodovinskih stavb iz beneškega obdobja. Piran je znan kot "Mesto, ki je zrastle na soli" saj je obmorsko mesto s pestro zgodovino, globoko prepleteno s solinami. Soline so v regiji prisotne že od srednjega veka in so imele izjemno pomembno vlogo v gospodarskem razvoju mesta. Zaradi solin je Piran postal pomembno trgovsko središče Beneške republike, kar je mestu prineslo bogastvo in vpliv.

Ogledali si bomo glavni trg, ki se imenuje Tartinijev trg. Obdan je z znanimi in pomembnimi stavbami ter palačami. Nato se bomo povzpeli do cerkve sv. Jurija in zvonika. Od tam je prečudovit panoramski pogled na morje in sosednje države saj iz te točke lahko vidimo kar tri različne države. Spustili se bomo nazaj v središče mesta na enega izmed najstarejših trgov Pirana, znan kot Trg 1. maja. Skozi značilne ozke ulice mesteca, se bomo privili do Punte in svetilnika. Nazaj do glavnega trga se bomo sprehodili ob morju ter prispeli ob 17:30 ponovno na Tartinijev trg.

Sledil bo prosti čas, eno uro do 18:30. Zbor bo na Tartinijevem trgu in skupaj se bomo sprehodili do glavne avtobusne postaje skozi eno najbolj pomembnih ulic mesta, na poti si bomo ogledali obok starih mestnih vrat, kjer je nekoč stalo mestno obzidje.

Avtobus nas bo pričakal na glavni avtobusni postaji Piran, od tam se boste vrnili v hotel.

Slika 8 Mesto Piran iz ptičje perspektive

Slika 9 Mesto Piran iz obzidja

Slika 10 Pogled na Piran iz morja

4.5.1. Tartinijev trg

Kraj, kjer se danes nahaja Tartinijev trg, je bilo nekoč majhno pristanišče za ribiške čolne. V začetku 19. stoletja so območje nasuli s peskom in novo ploščad so kmalu obdali z vsemi najpomembnejšimi občinskimi ustanovami ter spremenili v odprto tržnico.

Trg je dobil ime po znamenitem domačinu, violinskem virtuozu in skladatelju Giuseppeju Tartiniju (1692 – 1770).

Se sprašujete, zakaj ima trg obliko elipse? Kajti med letoma 1912 in 1953 je mesto povezovala tramvajska proga s sosednjim Portorožem in Lucijo, trg pa je služil kot obračališče tramvaja.

Slika 11 Tartinijev trg zvečer

Slika 12 Tartinijev trg iz cerkve

4.5.2. Tartinijeva hiša

Palača je dobila to ime saj je rojstna hiša najbolj znanega piranskega skladatelja Giuseppe Tartinija. Bil je skladatelj in violinist. Njegova violina je še danes shranjena v njegovi hiši. Danes se v njej nahaja skupnost Italijanov, v hiši je tudi manjši muzej posvečen Tartiniju in galerija z različnimi razstavami. Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran skrbi za ohranjanje italijanske kulturne dediščine z organizacijo kulturnih, izobraževalnih in družabnih dogodkov.

Slika 13 Tartinijeva hiša

Slika 14 Violina skladatelja Tartinija

4.5.3. Mestna hiša

Mestna hiša Piran se nahaja na Tartinijevem trgu in je sedež občinske uprave. Stavba, ki jo vidimo danes, sega v leto 1879, ko je bila prenovljena v neoklasicističnem slogu. Na fasadi je kamniti lev z odprto knjigo, ki simbolizira Beneško oblast v Piranu.

Mestna hiša ni odprta za javnost, saj še danes deluje kot uradna stavba občinske uprave. Notranjosti ni mogoče obiskati, vendar je stavba opazna, zaradi svoje arhitekturne vrednosti in zgodovinskega pomena.

Slika 15 Mestna hiša

4.5.4. Sodna palača

Prvotno zgrajena v 14. stoletju kot sedež mestne uprave, je bila v 19. stoletju prenovljena v neogotskem slogu, s čimer je dobila današnjo podobo. Stavba je pomemben simbol sodne oblasti v Piranu in pomemben del mestne kulturne dediščine.

Slika 16 Sodna palača

4.5.5. Benečanka

Ena najbolj znanih zgradb na Tartinijevem trgu je Beneška hiša, najlepši primer beneške gotske arhitekture v Piranu. Stavba, ki je med domačini znana kot Benečanka, preseneča s premišljeno zasnovanimi arhitekturnimi elementi, bogato kamnito ornamentiko in gotskim vogalnim balkonom. Med okni drugega nadstropja, ki gledata na trg je vzidan kamnit relief z napisom »Lassa pur dir« kar pomeni "naj govorijo".

Legenda pravi, da se je beneški trgovec zaljubil v lepo mlado piransko dekle. Da bi svoji ljubljeni pokazal moč svoje ljubezni, se je odločil, da ji zgradi palačo blizu pristanišča. Zavistni meščani so ogovarjali strasten par, zato je, da bi pokazal svojo resnično ljubezen do nje, na fasado namestil pomenljiv napis.

Slika 17 Pregovor "lasa pur dir"

Slika 18 Benečanka

4.5.6. Cerkev Sv. Jurija

Na vrhu mesta kraljuje župnijska – kapiteljska cerkev Sv. Jurija, največja izmed vseh piranskih cerkva, od koder se razprostira pogled na tri države: Slovenijo, Italijo in Hrvaško. Cerkev je dobila ime po zavetniku mesta Sv. Juriju, ki naj bi mesto rešil med nevihto. Bila je zgrajena v 14. stol., današnjo podobo pa je dobila po baročni prenovi v 17.stol.

Notranjost cerkve krase 7 oltarjev, kipa sv. Jurija in sv. Nikolaja, bogato poslikan lesen strop, platna beneške slikarske šole ter gotski »Križani« z začetka 14. stol.

Slika 19 Cerkev sv. Jurija

Slika 20 Cerkev sv. Jurija – notranjost

4.5.7. Zvonik

Zvonik se nahaja tik ob cerkvi sv. Jurija, bil je dograjen v času beneške nadvlade v 17. st. in je pomanjšana kopija zvonika sv. Marka v Benetkah. Zvonik je visok 46,45 m, v njem so štiri zvonovi, ki še danes zvonijo in meščane opozarjajo na uro vsakih 15 min. Na vrhu zvonika kraljuje nadangel Mihael, ki se obrača po vetru in s tem napoveduje vreme. Če je obrnjen proti morju napoveduje lepo vreme. Če je pa proti mestu ga varuje pred nevihto, ki prihaja.

Slika 21 Zvonik

Slika 22 Nadangel Mihael

4.5.8. Prvomajski trg

Trg 1. maja se je prvotno imenoval Stari trg ali Piazza vecchia, saj je nekoč veljal za glavni trg. Na sredini trga je kamnit zbiralnik deževnice, ki je bil zgrajen po hudi suši v 18. st. V zbiralnik so bili speljani žlebovi s streh okoliških hiš, katere lahko se danes vidimo. Vodo so črpali z ročno črpalko, ki se je ohranila do danes. Vhod na ploščad krasita kipa Pravice in Postave.

Slika 23 Prvomajski trg

4.5.9. Svetilnik

Svetilnik se nahaja na skrajni točki polotoka, na katerem se razprostira mesto Piran. Postavljen je na obrambnem stolpu, ki je bil del beneškega obzidja. Stavba predstavlja edini tovrsten kamniti svetilnik na slovenski obali. Nekoč je bilo treba prižigati veliko petrolejko tako da so opozorili mornarje, da je na Piranskem rtu oseka. Sedanjo svetilniško luč, ki je postavljena višje kot njena predhodnica, upravljajo na elektriko. Nahaja se na nadmorski višini 12 metrov in ima vidljivost 11 navtičnih milj.

Slika 24 Svetilnik

5. IZRAČUN CENE

5.1. STALNI STROŠKI

STROŠEK	CENA ZA 15 OSEB	CENA NA OSEBO
Turistično vodenje	200,00 Eur	13,33 Eur
Najem avtobusa in voznika	88,00 Eur	6,00 Eur
SKUPAJ	280,00 Eur	19,33 Eur

5.2. SPREMENLJIVI STROŠKI

STROŠEK	CENA NA 15 OSEB	CENA NA OSEBO
Vodenje po solinah	205,00 Eur	14,00 Eur
Degustacija na kmetiji Gramona z narezkom	750,00 Eur	50,00Eur
Ogled ribogojnice Fonda in degustacija	990,00 Eur	66,00 Eur
Vožnja z ladjo Solinarka	375,00 Eur	25,00 Eur
SKUPAJ	2770,00Eur	155,00Eur

5.3. IZRAČUN PRODAJNE CENE

STALNI STROŠEK NA OSEBO		19,33 Eur
SPREMENLJIVI STROŠEK NA OSEBO		155,00 Eur
STROŠKI SKUPAJ		174.33 Eur
RVC	10 %	17,43 Eur
DDV NA RVC	22 %	3,83 Eur
SKUPAJ		195,59 Eur
PRODAJNA CENA		196,00 Eur

6. ZAKLJUČEK

Priprava naloge mi je bila zelo všeč, saj sem se naučila veliko novega o tem, kaj vse je treba poskrbeti za morebitno ponudbo destinacije. Nekaterih podatkov o cenah ni bilo lahko najti in sem se morala bolj poglobiti vanje.

Veselim se, da bom nekega dne imela priložnost tudi sama voditi skupino turistov na takem enodnevnem izletu in da bodo gostje zadovoljni z novimi izkušnjami, ter pridobljenim znanjem o obalnem delu Slovenije v občini Piran. Upam, da tega doživetja ne bodo pozabili, ampak se bodo še kdaj vrnil v kraj prepleten z naravo in kulturo.

7. VIRI IN LETERATURA

- Kulturne znamenitosti Pirana. Cerkev sv. Jurija. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/dozivi/kulturne-znamenitosti/cerkve/4438-object-stolna-cerkev-sv-jurija>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Tartinijev trg. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4467-object-tartinijev-trg>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Tartinijeva hiša. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4450-object-tartinijeva-hisa>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Mestna hiša. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4451-object-obcinska-palaca>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Sodna palača. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4452-object-sodna-palaca>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Zvonik. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4439-object-zvonik-sv-jurija>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Prvomajski trg. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4922-object-trg-1-maja>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Benečanka. (online). Dostopno na: <https://www.portoroz.si/si/odkrij/piran/znamenitosti/4455-object-benecanka>. 11. 5. 2025.
- Kulturne znamenitosti Pirana. Svetilnik. (online). Dostopno na: <https://comunitapirano.com/sl/kdo-smo/faro-di-pirano/>. 11. 5. 2025.
- Ogled spletne strani Solinarke. (online). Dostopno na: <https://www.solinarka.com/sl/panorama/>. 11. 5. 2025.
- Ogled spletne strani ribogojnice Fonda. Ogledi. (online). Dostopno na: <https://www.fonda.si/sl/ogledi/ogledi1/individualni-ogledi>. 11. 5. 2025.
- Ogled spletne strani kmetije Gramona. Oljčne degustacije. (online). Dostopno na: <https://www.gramonafarm.com/olive-tours/>. 11. 5. 2025.
- Ogled spletne strani Soline. (online). Dostopno na: <https://www.soline.si/solinarstvo/park>. 11. 5. 2025.
- Ogled spletne strani Krajinski park Sečoveljske soline. Voden ogledi. (online). Dostopno na: <https://www.kpss.si/obiskovanje/vodeni-ogledi>. 11. 5. 2025.